

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO
REPUBLIKE HRVATSKE**

KLASA: 013-03/15-01/24
URBROJ: 507/19-15-12

Zagreb, 12. listopada 2015.

Na osnovi članka 56. točka 3. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor („Narodne novine“, broj 66/15 – pročišćeni tekst i 104/15 - Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-I-1397/2015 od 24. rujna 2015., dalje: Zakon) Državno izborni povjerenstvo Republike Hrvatske propisuje

OBVEZATNE UPUTE BROJ Z VII

**O NAČINU GLASOVANJA BIRAČA S TJELESNOM MANOM, SLIJEPIH I
SLABOVIDNIH BIRAČA, NEPISMENIH BIRAČA TE BIRAČA KOJI NISU U
MOGUĆNOSTI PRISTUPITI NA BIRAČKO MJESTO**

1. Glasovanje se obavlja osobno.

Iznimno, birač koji s obzirom na postojanje bilo kakve tjelesne mane (sljepoča, slabovidnost, oštećenje gornjih ekstremiteta ili drugih oštećenja koja mu onemogućavaju samostalno glasovanje) ili zbog toga što nije pismen, ne bi mogao samostalno glasovati, može doći na biračko mjesto s drugom pismenom osobom koja će po njegovoj ovlasti i uputi zaokružiti redni broj ispred naziva kandidacijske liste, te broj ispred imena i prezimena jednog kandidata sa te kandidacijske liste, odnosno redni broj ispred imena i prezimena kandidata za izbor zastupnika nacionalne/ih manjine/a.

2. Kad birač zbog teže bolesti, nemoći ili s obzirom na postojanje tjelesnog oštećenja ne može pristupiti na biračko mjesto (jer je bolestan kod kuće, osoba s invaliditetom ili neprekretna osoba i sl.), a izrazi želju glasovati, obavijestit će o tome nadležno izborni povjerenstvo najranije 3 dana prije dana održavanja izbora ili birački odbor do 12:00 sati na dan održavanja izbora.

Izborni povjerenstvo koje je birač pravovremeno obavijestio da ne može pristupiti na biračko mjesto dužno je o tome dostaviti obavijest predsjedniku ili zamjeniku predsjednika biračkog odbora.

Birački odbor će svakom biraču koji je o nemogućnosti pristupa na biračko mjesto **pravovremeno** obavijestio izborno povjerenstvo, odnosno na dan izbora (**do 12:00 sati**) birački odbor, omogućiti glasovanje u mjestu gdje se taj birač nalazi.

Iznimno, kada je birački odbor na dan provođenja izbora, **ali nakon gore navedenog roka, dakle nakon 12:00 sati** obaviješten da birač koji ne može pristupiti biračkom mjestu želi glasovati, tom će biraču birački odbor omogućiti glasovanje ako birački odbor ocijeni da će takvo glasovanje moći provesti bez ometanja glasovanja na biračkom mjestu.

Radi omogućavanja glasovanja birača koji nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto, predsjednik biračkog odbora će prvo provjeriti je li birač za kojeg je zatraženo glasovanje izvan biračkog mjeseta upisan u izvadak iz popisa birača, a zatim će odrediti će najmanje dva člana ili zamjenika člana biračkog odbora koji će posjetiti birača u mjestu gdje se birač nalazi i omogućiti mu glasovanje vodeći računa o tajnosti glasovanja. Zato je potrebno sa biračkog mjeseta **uzeti više glasačkih listića** kako bi birač mogao nasumice odabrati jedan od više glasačkih listića, kako bi se smanjila mogućnost saznanja serijskog broja glasačkog listića radi zaštite prava tajnosti glasovanja.

Kad birački odbor uvidom u izvadak iz popisa birača, za tog birača utvrdi da je pripadnik nacionalne manjine – pripadnici koji imaju pravo glasovati za kandidate u XII. izbornoj jedinici, članovi biračkog odbora koji su određeni da ga posjeti, obvezno će ponijeti glasačke listice za jednu od lista izborne jedinice prema mjestu prebivališta tog birača, te glasačke listice za XII. izbornu jedinicu sukladno njegovoj nacionalnoj pripadnosti.

Članovi biračkog odbora će birača – glasača kojeg posjećuju u mjestu gdje se nalazi, a koji ima pravo glasovati u izbornoj jedinici za pripadnike nacionalnih manjina, upoznati s njegovim pravom da može glasovati za kandidacijsku listu prema mjestu prebivališta ili zatražiti listić za izbor predstavnika nacionalnih manjina. Potom će članovi biračkog odbora tom biraču, prema njegovom izboru, dati odgovarajući listić i omogućiti mu glasovanje, vodeći računa o tajnosti glasovanja.

Pri tome će birač nakon glasovanja sam presaviti glasački listić, (tako da se radi zaštite prava tajnosti glasovanja ne vidi kako je birač popunio glasački listić), potom će takav glasački listić staviti u zasebnu omotnicu (kuvertu) i zatvoriti je u prisutnosti članova biračkog odbora.

Na omotnicu s glasačkim listićem upisat će se za koju je izbornu jedinicu (izbornu jedinicu prema mjestu prebivališta ili za XII. izbornu jedinicu) birač glasovao.

Članovi biračkog odbora će po povratku na biračko mjesto, predati omotnicu predsjedniku biračkog odbora koji će izvaditi presavijeni glasački listić iz omotnice i odmah bez pregledavanja, presavijeni glasački listić ubaciti u odgovarajuću glasačku kutiju, a preostale neiskorištene glasačke listice će priložiti uz ostale neiskorištene glasačke listice na tom biračkom mjestu.

Predsjednik biračkog odbora ili osoba koju on odredi, dužan je na izvadku iz popisa birača zaokružiti redni broj ispred imena i prezimena birača koji je glasovao na opisani način.

Prilikom zaokruživanja rednog broja ispred imena i prezimena birača koji je glasovao izvan biračkog mjeseta, potrebno je posebnu pažnju posvetiti tome je li birač glasovao za liste izborne jedinice ili za kandidate u XII. izbornoj jedinici i shodno tome

zaokružiti u odgovarajućem stupcu izvadka iz popisa birača i odmah ga upisati u zapisnik o radu biračkog odbora u za to predviđenu rubriku (odjeljci V., obrazaca OZ-37, OZ-38, OZ-39, OZ-40, OZ-41, OZ-42 i OZ-43).

Kako bi se osigurala kontrola izlazaka članova biračkog odbora radi provedbe glasovanja birača izvan biračkog mjesta te broja preuzetih i vraćenih glasačkih listića, predsjednik biračkog odbora dužan je osigurati vođenje evidencije izlazaka članova biračkog odbora sukladno obrascu koji će biti dostavljen u izbornom materijalu. Navedeni obrazac dužni su čitko ispuniti i potpisati članovi biračkog odbora koji su proveli postupak glasovanja birača izvan biračkog mjesta.

3. Kad biračko mjesto, pored svih nastojanja da se osigura pristupačnost osobama s invaliditetom, ne zadovoljava zahtjeve pristupačnosti osobama s invaliditetom, a birač-osoba s invaliditetom dođe ispred biračkog mjeseta i izrazi želju glasovati, predsjednik biračkog odbora odrediti će dva člana biračkog odbora i uputiti ih da ispred biračkog mjeseta omoguće biraču - osobi s invaliditetom glasovanje na način predviđen u toč. 2. ovih Obvezatnih uputa te će oni postupiti u skladu s istima.

4. Birače koji su glasovali uz pomoć druge osobe mora se poimenično navesti u zapisniku o radu biračkog odbora u za to predviđenu rubriku (odjeljci V., obrazaca OZ-37, OZ-38, OZ-39, OZ-40, OZ-41, OZ-42 i OZ-43).

5. Ove Obvezatne upute stupaju na snagu danom donošenja, a objavit će se na internetskim stranicama Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr i u „Narodnim novinama“.

